

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 264/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duřu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ],

[REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Consiliaris, s. r. o., Ruřová dolina 8, Bratislava, IČO 47 248 301, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Branislav Křiřan, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Tostř 1/2023 z 20. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. apríla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 5 Tostř 1/2023 z 20. februára 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby ústavný súd zruřil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a prikázal mu, aby sťažovateľa bezodkladne prepustil z väzby na slobodu. Sťažovateľ si uplatňuje aj náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru podľa § 206 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) pod ČVS: PPZ-227/NKA-ZA1-2022 z 8. februára 2023 vznesené obvinenie v bode 1 za zločin zalozenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a v bode 18 za zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Sudca

pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „sudca pre prípravné konanie“) uznesením č. k. 13 Tp 6/2023 z 10. februára 2023 podľa § 72 ods. 4 Trestného poriadku nevyhovelo návrhu prokurátora vziať do väzby o. i. aj sťažovateľa ako jedného z obvinených. Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sťažnosť, ktorú dodatočne odôvodnil osobitným písomným podaním doručeným najvyššiemu súdu 16. februára 2023. O tejto sťažnosti rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením vo vzťahu k sťažovateľovi tak, že podľa § 194 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie sudcu pre prípravné konanie zrušil a sťažovateľa ako obvineného zobral do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ videl v napadnutom uznesení najvyššieho súdu porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru.

4. Základom sťažovateľových námietok je jeho tvrdenie, že samotné obvinenie, ako aj väzobný dôvod sú všeobecné, nekonkrétne a neurčité. Vo vzťahu k obvineniu týkajúcemu sa členstva v zločineckej skupine sťažovateľ tvrdil, že kontradiktórne výsluchy osôb, ktoré mali usvedčovať aj sťažovateľa, nepotvrdili skutočnosti, na základe ktorých mu bolo vznesené obvinenie.

5. Vo vzťahu k väzbe sťažovateľ namietal, že väzobný dôvod, ako ho zadefinoval najvyšší súd v napadnutom uznesení, je založený iba na abstraktnej úvahe, a preto je ústavne nekonformný. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu podľa sťažovateľa vyplýva iba to, že jeho väzba je dôvodná vzhľadom na charakter a závažnosť trestnej činnosti, rozsah a spôsob jej páchania. Najvyšší súd mal okrem už uvedeného dôvodu jeho kolúznej väzby založiť iba na tom, že sťažovateľ by mal vzhľadom na svoje postavenie príslušníka Policajného zboru disponovať informáciami k nekonkretizovaným osobám, ktoré by ešte len mali byť vypočuté. Sťažovateľ je preto toho názoru, že na teoretické úvahy najvyššieho súdu nenadväzujú vo vzťahu k nemu ako obvinenému žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých by mohol najvyšší súd dospieť k záveru, že sťažovateľ na svoje relevantné otázky dostal takú odpoveď, ktorou by bolo naplnené jeho právo na riadne odôvodnenie, ktoré v prípade jeho nenaplnenia sa v prípade väzby automaticky pretavuje do porušenia práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy. V takom prípade neostáva podľa sťažovateľa nič iné, iba konštatovať, že ak v napadnutom uznesení nie je uvedený žiadny konkrétny dôvod kolúznej väzby (mená osôb, ktoré ešte vypočuté neboli), dôvody kolúznej väzby potom neexistujú.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy) a práva na slobodu a bezpečnosť [čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru] napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

7. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

8. Vo vzťahu k samotnej dôvodnosti obvinenia sťažovateľa najvyšší súd uviedol (strana 54 napadnutého uznesenia): *«V prípade obvineného [REDAKOVANÉ] je dôvodnosť trestného stíhania založená jednak na výpovedi obvineného [REDAKOVANÉ], ale hlavne na výpovediach svedka [REDAKOVANÉ], ktorý uviedol, že obvinený [REDAKOVANÉ] zabezpečoval obvinenému [REDAKOVANÉ] aj ochranu pred policajtami prostredníctvom obvineného [REDAKOVANÉ], od ktorého mal informácie, ale hlavne svedka [REDAKOVANÉ], ktorý si svoju „beztretnosť“ zabezpečil prostredníctvom obvineného [REDAKOVANÉ], ktorému odovzdal pre obvineného [REDAKOVANÉ] úplatok vo výške 5.000,- Eur. Na vlastné oči videl ako [REDAKOVANÉ] prostredníctvom aplikácie Signál komunikuje s osobou, ktorú mal v kontaktoch uloženú ako kamarát [REDAKOVANÉ], ktorého výzor obvinený [REDAKOVANÉ] prirovnal k „Fredovi z Flinstonovcov“ a ktorý mu za úplatok ponúkal „zavretie nepohodlnej osoby“. Obvinený [REDAKOVANÉ] podľa vyjadrenia tohto svedka mal obvineného [REDAKOVANÉ] viackrát prostredníctvom správy z mobilu varovať pred policajnou akciou. Navyiac uvedený svedok veľmi podrobne opísal motorové vozidlo patriace obvinenému [REDAKOVANÉ], pričom uvedený opis spolu s evidenčným číslom sa zhoduje s výpisom z evidencie motorových vozidiel.»* Ústavný súd napokon dodáva, že o dôvodnosti obvinenia sťažovateľa nepochyboval ani sudca pre prípravné konanie, hoci tento v prvostupňovom rozhodnutí o väzbe zapochyboval o dôvodnosti obvinenia viacerých jeho spoluobvinených.

9. Vo vzťahu k väzobnému dôvodu sťažovateľa najvyšší súd uviedol (strana 57 napadnutého uznesenia): *„Napokon v prípade [REDAKOVANÉ] Najvyšší súd prihliadol k tomu, že stále by mal disponovať informáciami viažucimi sa k osobám, ktoré po vznesení obvinenia by mali byť ešte len vypočuté v procesnom postavení svedkov (aj na č. l. 100 až 216), navyiac v jeho prípade nemalo ísť o ojedinelé zlyhanie a vybočenie z inak riadneho výkonu svojho zamestnania operatívneho príslušníka kriminálnej polície, o čom svedčia vyššie uvedené výpovede ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]), ale aj ďalší zabezpečený dôkaz, z ktorého vyplýva, že obvinený [REDAKOVANÉ] mal prostredníctvom komunikácie cez Whatsapp ovplyvňovať mjr. [REDAKOVANÉ], príslušníka polície, čo by mohlo svedčiť pre záver o sklone obvineného [REDAKOVANÉ] konať spôsobom predpokladaným v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por.“* Najvyšší súd v napadnutom uznesení poukázal aj na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej je akceptovateľný právny názor, že existencia zákonného dôvodu kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nevyžaduje preukázanie dokonaného kolúzneho konania obvineného, ale postačuje preukázanie takých konkrétnych skutočností, ktoré sú spôsobilé založiť rozumnú obavu (dôvodná obava), že obvinený by sa s veľkou pravdepodobnosťou mohol v prípade ponechania na slobode konania kolúznej povahy dopustiť (I. ÚS 365/08, III. ÚS 383/09, IV. ÚS 255/2011, I. ÚS 309/2012).

10. Ústavný súd vzhľadom na už uvedené konštatuje, že neobstoja tvrdenia sťažovateľa v jeho ústavnej sťažnosti, že najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol iba nekonkrétne a neurčité dôvody jednak jeho trestného stíhania a aj jeho väzby. Vo vzťahu k samotnému obvineniu poukázal najvyšší súd na viaceré konkrétne okolnosti a výpovede inkriminujúce sťažovateľa do tej miery, že jeho trestné obvinenie možno považovať za dôvodné. Bol to práve sťažovateľ, kto vo svojej ústavnej sťažnosti nedokázal identifikovať, výsluchy akých osôb (a z akých dôvodov) mali vyvrátiť skutočnosť, na základe ktorých mu bolo vznesené obvinenie. Vo vzťahu k dôvodom kolúznej

väzby s'azovateľa sa rovnako nepotvrdilo jeho tvrdenie, že najvyšší súd iba abstraktne odkázal na charakter a závažnosť trestnej činnosti, z ktorej je obvinený. Najvyšší súd síce iba všeobecne uviedol, že by s'azovateľ mohol disponovať informáciami viažucimi sa na osoby, ktoré po vznesení obvinenia by mali byť ešte len vypočuté v procesnom postavení svedkov, ale najmä identifikoval konkrétny prípad, keď sa mal s'azovateľ pokúšať ovplyvniť príslušníka polície prostredníctvom mobilnej aplikácie Whatsapp. Súhrn uvedených okolností (1. charakter trestnej činnosti, 2. osoby, ktoré ešte len majú byť vypočuté ako svedkovia, a 3. predošlá snaha s'azovateľa ovplyvniť policajta) podľa ústavného súdu zakladá dôvodnú obavu z kolúzneho konania s'azovateľa. Najvyšší súd teda správne posúdil existenciu všetkých zákonných podmienok kolúznej väzby s'azovateľa a jeho napadnuté uznesenie je v tomto kontexte ústavne konformné.

11. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej s'aznosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil s'azovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

12. Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru ústavný súd odmietol ústavnú s'aznosť s'azovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

13. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej s'aznosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch s'azovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej s'aznosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. mája 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu